

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eadem, Sermo XCVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

Apostoli , Martyres , in sopore mortis temporaliter dormientes , quia sanctorum mors somnus est : peccatorum vero mors est, quia in inferno pœnae viuunt, vita pereunt peccatores. *Venens inimicus eius.* Id est, diabolus. *Superseminauit zizania.* Superseminauit , non seminauit: Præcedunt creatoris bona, mala diaboli post sequuntur : ut malum quod est ex diabolo, sit accidens, non natura. *Superf. minauit zizania in medio tritici.* Quia diabolus hæreses inter fideles : inter sanctos, peccatum : inter pacificos, lites; inter simplices, dolos : inter innocentes , nequitiam gratis ferere consueuit: nō ut acquirat zizania, sed ut triticum perdat : nec ut reos capiat , sed ut adimat innocentes. Hostis plus ducem, quam militem petit : nec obsidet mortuos , sed impugnat viuentes , sic diabolus non peccatores quærerit capere , quos possidet subiugatos, sed ut iustos capiat , sic laborat. *Superf. minauit zizania in medio tritici, & abiit.* Quia diabolus impellit quidem viribus ad ruinam ; sed posteaquam prostrauerit , delinquit : diabolus non quærerit hominem , sed hominis interitum quærerit. Fratres, ille malis nostris gaudet , turget ruinis nostris, nostris vulneribus conualescit , nostrum sanguinem sitit , nostra saturatur ex carne , nostris viuit ex mortibus. Diabolus hominem non vult habere , sed perdere. Quare ? Quia ad cœlum unde ille cecidit , non vult, non fert , non patitur hominem peruenire. Et quia nos sermo trahit longius hodie , reliqua differamus, ut & communem reuelemus laborem, & quæ dicenda sunt, plenius exequamur. Deus autem noster & mihi dicendi gratiam, & vobis audiendi desiderium donare dignetur.

De eadem, Sermo XCVI I.

Q Via festiuus antehac sermo ut communem tempera

temperaret laborem, ad totum parabolæ prætereun-
tis non valuit peruenire secretum, nunc reliqua, do-
mino reuelante, pandamus. *Proposuit, inquit, illis Mat. 13,*
parabolam, dicens: Simile est regnum cœlorum homini qui
seminauit bonum semen in agro suo: cum autem dormirent
homines, venit inimicus eius, & superseminauit zizania
in medio tritici, & abiit. Cum autem dormirent ho-
mines, insidiator in noctibus latitat: in diebus vigi-
lantes fugit, appetit dormientes, fortis conflictum
petit, prouocat palam spectantibus omnibus, & co-
ram populis vult habere victoriam. Maximæ infirmi-
tatis indicium est dormientibus irruisse. Cum autem
dormirent homines, venit inimicus eius. Malus nunquam
non stultus. Quid hic egit inimicus? Esto, quod dor-
mierint serui, nunquid & dominus dormiebat? Esto,
quod oculos seruorum sopor clauserit post laborem:
nunquid & dominantis oculos vlla vicerat lassitudo?
Inimice, lucis refuga, vigilasti, laborasti, sed non
latuisti: nam dormientibus seruis dominus ipse te vi-
det: desertor cœli præuenisti, fecisti, sed non pro-
fecisti. Deo perire non potest, quod ipse custodit:
fraudis auctor in dominum non committis, sed in
seruos, dum facis ut negligentia illorum quod tuæ
fraudis est, ascribatur. Ille, ille te videt, qui totius
& fraudis testis est & laboris. Manent ergo laboris sui
fructus benefacientem, manent & nequitia suæ pœ-
næ fraudulentem, illi triticum ad horreum cœlestè
portabunt, tu mihi zizaniorum tuorum portabis fa-
sciculos ad gehennam. Cum autem dormirent homines,
venit inimicus eius, & superseminauit zizania. Ut quid?
Vt periret dominica messis, & hoc ad lucrum quid
pertinebat inimici? nisi quod inuidia spiritus ho-
minum damnum suum computat lucrum: & quod
perierit hominibus, hoc se æstimat acquisiuisse?

Y 3 Sed

Sed diabolus hoc ideo , vt diximus , tenebris celantibus est molitus , vt adulteratæ messis noxa redundaret ad seruos,& hinc pœnam sumerent , vnde sperauerant palmam. Denique vigilantes serui præ timore,ista cur euenerint , expauescunt : hoc metuentes , ne zizaniorum germina ad illorum redirent offensam , quorum conscientia prater iactum boni seminis nil habebat. Hinc est quod auditum sui domini præuenerunt , ne securi de innocentia , reatum de silentio sustinerent : cum vocatur innocens ad reatum , dum purgari æstuat , vrget & stimulat cognitorem. *Cum autem creuisset herba & fructum fecisset , tunc , inquit , apparuerunt & Zizania.* Quod latet in herba , manifestatur in spica : & quod celatur in gramine , aperitur in fructu , sic quos credentes putamus pares , fide dispares inuenimus , sic iudicij prodit messis , quod Ecclesiæ germen occultat. Iuxta illud dictum dominicum: Ex fructibus eorum cognoscetis eos. Flores multi , multitudinem fructuum pollicentur , sed examinati ventorum flabris ad fructum paucissimi perseuerant , sic credentes in Christo multi Ecclesiæ videntur in pace , vbi autem persecutionis procella perflauerit , pauci martyrij periuntur in fructu. Sed Euphemia sancta plus soluit in fructu , quam promisit in flore , quæ manente virginitatis flore , copiosum martyrij peruenit ad fructum. *Accesserunt , inquit , serui patris familias , dicentes ei.* Accesserunt fratres , mente non corpore: non loco , sed fide: dixerunt non clamore vocis , sed cordis tacito cum dolore. *Domine , nonne bonum semen seminasti in agro tuo?* Seminasti , non seminavimus : nos quod per te facimus , tibi semper nostro assignamus auctori , & tu in iis , quæ nobis facienda præcipis , ipse operator assistis. Ergo si nos operis tui facis

Mat.7.

facis esse pro tua dignatione confortes, non nobis so-
 lis quod zizania nascuntur, ascribas, Domine, aut te-
 cum nos munit innocentia, aut nobiscum te reatus
 attingit, nos nostro operi non potuimus iniudicare,
 magnis sudoribus offendam non potuimus non pa-
 rare: tu quod vis, unde vis, quando vis, habes: nos pre-
 ter tuam gratiam nil habemus, per quam stamus, vi-
 uimus, mouemur & sumus: & sine qua iacemus, defi- Act. 17.
 cimus & perimus. Ergo nos haec nobis sic laborau-
 mus, ut perirent? Sed quis hoc fecerit, qui solus non Ps. 120.
 dormis nobis dormientibus, tu vidisti: & si tu vidisti
 iuste Iudex, (factum quis scit) ille qui vigilat, non
 ille qui dormit, ergo tu prode eum, ut nos quos sic
 anxious conspicis, facias sic securos. *Ait Dominus, ini-*
micus homo hoc fecit. Inimicus homo hoc fecit: & tu
 quare hoc cum videres domine, permisisti? Quare?
 Quia timere fraudes non potest, cui nil potest depe-
 rire: & quia plus est mystica discernere, quam prohi-
 bere mysterium: maius est reparare perdita, quam
 illæsa reseruare, simul quia oportet zizania esse, ut qui
 probati sunt manifesti fiant. *Serui autem dixerunt ei,*
Vis imus & colligiens zizania: Sic deuoti serui inde- 1. Cor. 1.
 fessum promittunt laborem: nec patiuntur domini-
 cæ messis videre, vel temporaliter fœditatem, sed do-
 minus quem tempora non fatigant, & quando vult
 potest abolere suæ messis iniuriam, verat dicendo.
Non. Et quare prohibuerit mox reuelat. *Ne forte col-*
ligentes zizania, eradiceris simul cum eis & triticum.
 Sic imperiti erant cultores, sic operis nescij, sic dis-
 cretionis scientiam non habentes, ut euellentes zi-
 zania eradicasent & triticum? Vbi sunt Prophetæ
 per DEI spiritum prophetantes? Vbi Petrus cui Mat. 10.
 pater reuelat? Vbi Paulus in quo operatur & loquitur Gal. 2.
 Christus? Vbi omnes sancti, plane sancti, sed serui,

1. Cor. 13. tantum scientes , quantum singulis scientiarum largitor indulxit ? Sed dicis,hic occultum nil erat,nil erat ibi occultum , quando aliud videbatur in specie, aliud habebatur in flore:& quod hodie erat zizania, cras in triticum vertebatur : sic hodie habetur hereticus,qui crastina sit fidelis, & qui ad præsens peccator cernitur,ad futurum iustus assistit.Hinc est etiam quod auctor utraque referebat ad messem, id est, usque ad iudicium diuinæ patientiæ suæ:& nostræ penitentiæ tempus , ut qui se de malo commutarit ad bonum , dominicum deputetur in triticum cœlestibus horreis aggregandus,qui se de fideli fecerit infidelem,gehennæ deputetur incendio.Et quid plura:Si zizaniis non Dei patientia subueniret : nec Matthæum de Publicano Euangelistam , nec Paulum de persecutore Apostolum Ecclesia possideret. Denique Ananias eradicare triticum tunc quærebat, *Act. 9.* quando ad Saulum missus. De Paulo talia querebatur, Domine, quanta mala fecit sanctis tuis : hoc est, eradica zizania: quid ad lupum ouis ? quid ad contumacem deuotus ? quid ad persecutorem talis prædicator missus ? Sed cum Ananias videret Saulum, Paulum Dominus tunc videbat : cum Ananias persecutorem diceret , tunc Dominus prædicatorem sciebat : & cum ille eum zizania iudicaret inferni, Christus eum vas electionis, triticum in cœlesti horreo iam ponebat. Vade , inquit , quia vas electionis est mihi,

Desit fortasse quippiam.

*De parabola grani sinapis,
Sermo XCVIII.*

Avidistis hodie fratres, quemadmodū grano sinapis tota regni cœlestis cōparata est magnitudo.

Et